

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM SIFATINI
OSHIRISHDAGI AHAMIYATI

Kozimova Mohiraxon Azamjon qizi

Andijon davlat chet tillari instituti

IFOMT 102-guruh talabasi

Tel raqam: +998937410728

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayoniga integratsiyalashuvi, masofaviy ta'lim, sun'iy intellekt va interaktiv metodlarning dars sifatiga ta'siri yoritilgan. Shuningdek, O'zbekiston ta'lim tizimidagi raqamlashtirish islohotlari va ularning natijalari statistik ma'lumotlar asosida tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Raqamli ta'lim, sun'iy intellekt, LMS, EdTech, AKT, masofaviy o'qitish, O'zbekiston 2030.

Abstract. This article examines the integration of digital technologies into the educational process, the impact of distance learning, artificial intelligence, and interactive methods on the quality of lessons. It also analyzes the digitization reforms in the education system of Uzbekistan and their results based on statistical data.

Keywords: Digital education, AI, LMS, EdTech, ICT, distance learning, Uzbekistan 2030.

Аннотация. В данной статье рассматриваются вопросы интеграции цифровых технологий в образовательный процесс, влияние дистанционного обучения, искусственного интеллекта и интерактивных методов на качество уроков. Также анализируются реформы по цифровизации системы образования Узбекистана и их результаты на основе статистических данных.

Ключевые слова: Цифровое образование, ИИ, LMS, EdTech, ИКТ, дистанционное обучение, Узбекистан 2030.

Kirish

Bugungi kunda jahon hamjamiyati to'rtinchi sanoat inqilobi (Industry 4.0) davrida yashamoqda. Bu davrda iqtisodiyotning barcha sohalari kabi ta'lim tizimi ham tubdan transformatsiyaga uchramoqda. Raqamli texnologiyalar oxirgi o'n yilliklarda dunyo bo'ylab ta'lim tizimini tubdan o'zgartirdi. Internet, mobil qurilmalar, sun'iy intellekt (AI), interaktiv dasturlar va onlayn platformalar endi nafaqat universitetlar, balki maktablar va hatto bolalar bog'chalarida ham ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylandi. Global pandemiya (COVID-19) davrida 1,5 milliarddan ortiq o'quvchi onlayn o'qishga o'tdi. Raqamli texnologiyalar endi shunchaki yordamchi vosita emas, balki ta'lim sifatini ta'minlovchi asosiy omilga aylandi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentyabrdagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmonida ta'limni raqamlashtirish, pedagoglarning AKT

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

savodxonligini oshirish va maktablarni yuqori tezlikdagi internet bilan ta'minlash ustuvor vazifa qilib belgilangan. Ta'lim sifatini oshirish – bu nafaqat darsliklarni elektron shaklga o'tkazish, balki o'qitish metodikasini shaxsga yo'naltirilgan va texnologik moslashuvchan darajaga ko'tarishdir.

1. Raqamli texnologiyalarning ta'limga ta'sir etayotgan asosiy 3 omili:

Ma'lumotlarga kirish imkoniyatining takomillashuvi- ilgari bilim manbai faqat kutubxona va darslik bo'lgan bo'lsa, hozirda "Coursera", "edX" yoki "Khan Academy" kabi platformalar orqali dunyoning eng nufuzli universitetlari kurslaridan bepul foydalanish mumkin.

Vizualizatsiya-murakkab kimyoviy jarayonlar yoki astronomik hodisalarni 3D modellar va VR (Virtual borliq) texnologiyalari yordamida tushuntirish talabning mavzuni o'zlashtirish darajasini 40% ga oshiradi.

Individual trayektoriya- sun'iy intellekt har bir o'quvchining o'zlashtirish tezligini tahlil qilib, unga moslashtirilgan o'quv rejasini taklif qila oladi.

2. O'zbekiston tajribasi va statistik ko'rsatkichlar

So'nggi yillarda O'zbekistonda ta'limni raqamlashtirish bo'yicha ulkan qadamlar tashlandi. 2024-yil holatiga ko'ra, respublikadagi 10 mingdan ortiq maktablarning 95% dan ortig'i yuqori tezlikdagi optik tolali internetga ulangan.

Kundalik.com tizimi: 2020-yildan joriy etilgan ushbu tizim qog'ozbozlikni 60% ga kamaytirdi va ota-onalarning farzandlari davomati hamda baholarini onlayn nazorat qilish imkonini berdi.

IT-maktablar: Respublikamizda tashkil etilgan Prezident maktablari va ixtisoslashtirilgan IT-maktablarda o'qitish sifati an'anaviy maktablarga nisbatan 2 barobar yuqori ekanligi o'quvchilarning xalqaro olimpiadalardagi natijalarida ko'rinmoqda.

Yagona elektron ta'lim portali: "E-darslik" platformasi orqali 500 dan ortiq multimedia resurslari o'quvchilar ixtiyoriga berilgan.

3. Sun'iy intellekt (AI) va Ta'lim kelajagi

Sun'iy intellekt (masalan, ChatGPT, Google Gemini) bugungi kunda o'qituvchining assistentiga aylanmoqda. O'qituvchi dars rejasini tuzish uchun sarflaydigan vaqtini AI yordamida 15 daqiqaga qisqartirishi mumkin. Shuningdek, Adaptive Learning (moslashuvchan o'qitish) tizimlari orqali o'quvchi xato qilgan mavzusini tizim avtomatik ravishda qayta tushuntirib beradi.

4. Muammolar va to'siqlar

1. Raqamlashtirish jarayonida bir qator muammolar ham mavjud bo'lib, ular quyidagilarni tashkil qiladi:

2. Raqamli tafovut: O'lis qishloq hududlaridagi internet tezligi va gadjetlar yetishmasligi.

3. Kiberxavfsizlik: O'quvchilarning internetdagi zararli ma'lumotlardan himoyalalmaganligi.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

4. Pedagogik tayyorgarlik: Ko'plab keksa avlod vakillari bo'lgan o'qituvchilarning yangi platformalarda ishlashga qiynalishi.

xulosa

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar ta'lim sifatini oshirishning eng samarali vositasidir. Ular o'quvchilarda nafaqat nazariy bilim, balki XXI asr ko'nikmalari deb ataluvchi "4K" (Kritik fikrlash, Kreativlik, Kommunikatsiya, Kollaboratsiya) qobiliyatlarini shakllantiradi. O'zbekiston ta'lim tizimini jahon standartlariga olib chiqish uchun nafaqat texnik bazani yangilash, balki pedagoglarning "raqamli pedagogika" bo'yicha malakasini muntazam oshirib borish lozim. Kelajak ta'limi — bu texnologiya bilan inson omilining uyg'unligidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev Sh.M. "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi". – Toshkent: "O'zbekiston", 2022.
2. Yuldashev M. "Ta'limda axborot texnologiyalari". – Toshkent: "Fan va texnologiya", 2021. – 180 b.
3. UNESCO. "Global Education Monitoring Report 2023: Technology in education". Paris, 2023.
4. O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi rasmiy sayti — www.digital.uz.
5. World Bank report: "Digital Transformation in Education of Central Asia", 2024.

